

Danelag
Julehilsen

1922

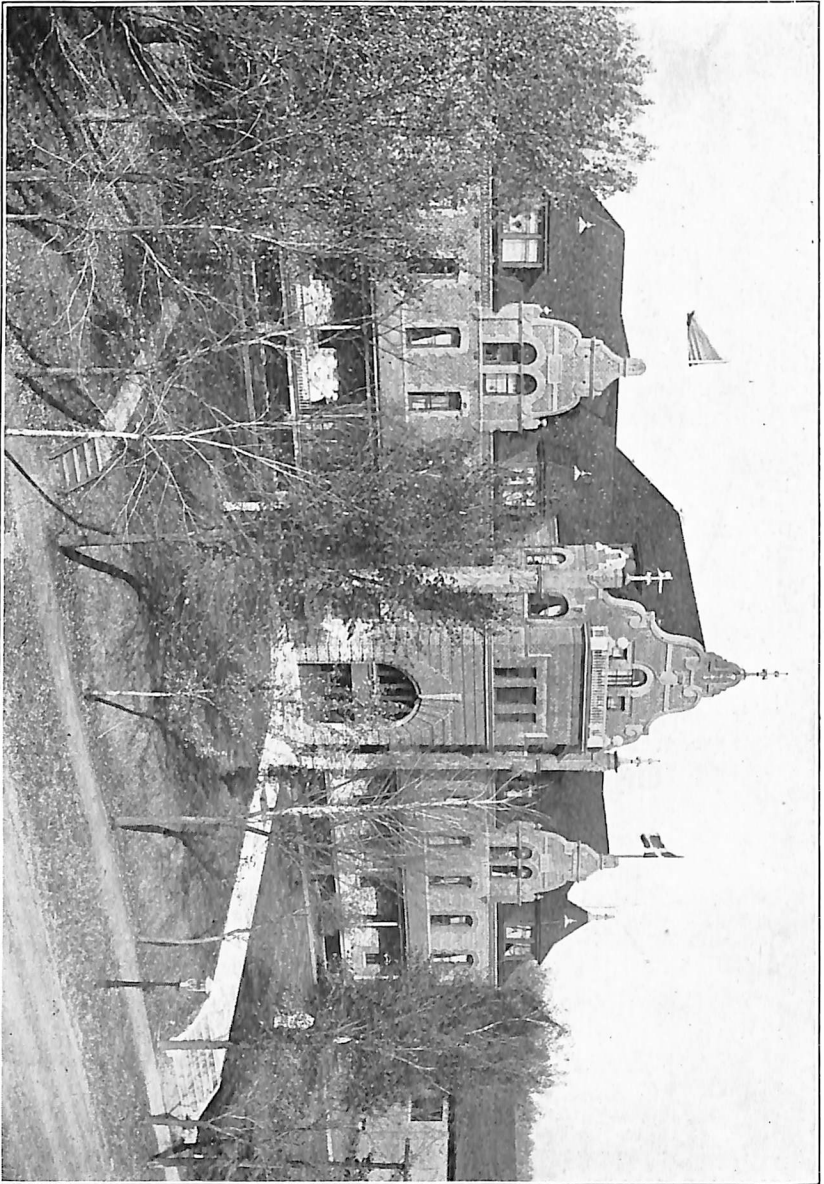
FROM JEANETTE LILLENOS

Danelag Julehilsen 1922

Udgivet af „Danelag“, Elevforening for
Grand View College, Des Moines, Ia.

DANNEVIRKE'S TRYKKERI, CEDAR FALLS, IOWA

GRAND VIEW COLLEGE

DE FÆRDIGE OG DE FORSAGTE

MKRING Aarhundredskiftet læste jeg en Bog, hvori der lige til at begynde med stod de Ord: Det, jeg her skriver, er hverken beregnet paa de færdige eller paa de forsagte.

Kan Den danske Kirkes Skole sige det samme om *sin* Ger-ning? Ja, hvem er de færdige? Det er dem, der *har* naaet det. Der er ingen Tvivl i dem. Heller ingen Længsel. Haab véd de sig fri for; den, der haaber, er aldrig færdig. Tro kender de ikke noget til. Den, der tror, haster ikke, siger én af de gamle Profeter. Men den, der tror, *hviler* heller ikke. Saa længe et Menneske i sit Hjerte ejer den mindste Smule af den Skat, der hedder Tro, maa han nødvendigvis være en stridende Sjæl. For Troen kræver at blive bevaret. Og det koster. Og Troen kræver at vokse. Og det koster mere. Saa den, der tror, er aldrig færdig. Troende Mennesker har Fred, men de har aldrig Ro. De, der har travlt med at komme til Ro, er ikke troende. De er døde. Man kan godt have travlt og endda være død. Og døde Mennesker ser tit ud, som om de var troende. Men de er det ikke. Indenfor Skjorten er de det ikke. En troende, der er færdig, er lige saa umulig som en Solstraale, der bliver hjemme og lader den kolde Jord ligge og dø. —

De færdige véd alt, kender alt, forstaar alt. Man kan ingenting sige dem, som de har noget Udbytte af. For de er jo færdige. De har været paa Højskole eller Universitet og har Papirerne — maaske ogsaa Kundskaberne. Eller de har slet ingen Steder været. Det er omtrent det samme. For den, der er færdig, er der ingenting ved, enten han saa véd meget eller lidt. Det er nærved at være den største Ulykke, der kan ramme et Menneske.

Der var én af de store Tonekunstnere, der paa sit Dødsleje udtalte, at nu havde han ellers haabet, at han skulde til ret for Alvor — at faa begyndt. — Paulus mente som bekendt endnu ikke at have grebet det. Han nærmede sig dog den Gang allerede stærkt sin Død. Det var i Fængslet, han skrev. Der laa en Arbejdsmark *bag* ham. Han havde pløjet en Ager, som ingen Bonde endnu har kunnet overskue, men han var endnu den

største af alle Syndere, og den største Synd er den ikke at bestille noget. — Henrik Steffens vækkede nogen af dem, der laa og sov ovre i Danmark for Hundrede Aar siden. Og han blev ved til han var en Olding. Han døde først 1845, da han var 72 Aar gammel. Ved hans Grav skal den bekendte Schelling have sagt: Er starb in seiner jugend! Det er et ungt Menneske, vi har begravet!

Ja, et Menneske er det beskikket at dø i sin Ungdom. Det er ikke sandt, at vi bliver ældre, jo længere vi lever. Den, der lever, bliver bestandig yngre. Det har Gud i sin Rigdom bestemt hver enkelt af os til. Ungdom og Aarstal har ikke noget med hinanden at gøre. Ungdom er Evigheden Kategori. Det er en Kvalitet. Der er mange gamle, der er unge, og der er snart flere unge, der er gamle. At være ung er at være fuld af Haab og Fortrøstning, af Længsel og Higen. Den, hvis Hjerterte banker i Forventning, er ung, om hans Haar saa end er graa, Er der Haab og Tro i din syndige Krop, er Du ung, enten Du saa er rynket eller glat. Den, der arbejder, er ung. Ogsaa den, der kan bide og vente, fordi han ikke kan opgive, at det nok skal komme. Det er den Slags Ungdom, Fremtiden tilhører. „For immer det dages dog paany, naar Hjerterne Morgen vente.“ Naar man taler om Alder, tænker Folk paa Almanakken. Kløgere er det civiliserede Menneske ikke endnu efter at have tilbagelagt ved 12 Tusind Aar siden Historiens Begyndelse. Henri Bergson er én af de mest klartseende. Han er meget optaget af den Tid, han kalder „Vedvaren“, *durée*, den pssylogiske Tid, den, der *vejer* i Stedet, for at tælle. Det er Indholdet og Oplevelsen, det kommer an paa, og ikke Længden.

Jeg modtog en Gang et Brev fra en ung Mand, der læste ved ét af de store Universiteter. Det var én af vore gamle Elever. Han skrev: „Den Ungdom, der mødes her, er vist, trods al Skrøbelighed, i det hele en god, søgende Ungdom. Jeg har allerede mødt mange ypperlige unge Mænd. Og der er ualmindelig stor Trang til at faa Svar paa Livsspørgsmaalene. Saa søger de jo til Filosofien. Og naar de er færdige med den, gaar det jo alligevel mange saadan, at de er kommen til at tro, at de *kender det hele*, mens andre havner i, at Tilværelsen synes dem saa meningsløs, at de taber Interessen. De dybere Naturer kommer til at føle sig saa *hopelessly at sea*, at de hverken véd ud eller ind. Disse sidste, tænker jeg, er Sandheden

nærmest; thi uden Gud: Jesus Kristus er det hele ogsaa meningsløst.“

Den Mand, der skrev dette, har selv prøvet at vandre ad de Veje, Filosofien lyser over. Men Videnskaben *kan* jo ikke svare paa Livsspørgsmaalene. Det ser undertiden ud, som om den slet ikke kender dem, og ikke kan forstaa dem, naar den hører dem. Hvordan skulde den da kunne svare paa dem?

Den danske Kirkes Skole *har* noget at sige til de færdige, naar der dukker nogen op af den Slags. Og det gør der, saa længe der er *Hjem*, der er færdige. Og saa længe vi alle til Hobe er under den Fristelse. Skolen forbereder sig til den Dag, da den kan faa de Ord lagt paa Læben, der sidder inde med en saadan Magt, at — de fuldkomne omvender sig og bliver Begyndere. Naar vi alle bliver fattige i Aanden, da kommer Skolen her i Gang. Ja, kan vi ikke kalde, saa Mennesket vaagner og begynder at *hungre og tørste* efter Retfærdighed, saa kan vi slet ikke holde Skole, hvor langt vi saa end kommer i Lærdommen.

Men de *forsagte* skal ogsaa have et Hjemsted her. De, der har tabt Modet. Vi vil bære en hel Favn fuld af nyt Mod ind til jer. Det Mod, Verden er fuld af er Hov-Mod. Det, der bræger som et Æsel og lever af — Hø. Modet kan ikke nøjes med en Baas og en Stald. Det maa ned til de dybe Kilder under Guds fri Himmell. Og der skal stort Mod til at leve. Vi der er ældre, trænger til ogsaa at hente Mod hos jer, der er yngre. Vil I færdes saadan blandt os, at vi kan drikke Mod af jeres Ansigter og af jeres Tab Ogsaa og ikke mindst af det *Arbejde*. I byder os?

Modløsheden har mange Skikkelser. Hamlet blev kold og tavs, fordi han følte den dybe Kløft mellem Opgaverne, der skulde løses, og Kræfterne, der stod til Raadighed. Da „holdt han op at le“ som det hedder hos Victor Eremita. Da blev han tungsindig. Den bedste Del af Ungdommen er tungsindig — for en Stund.

Skulde vi møde en Skikkelse, der i al Hemmelighed lignede den danske Kongesøn, Shakespeare har skænket Udødelighed, da vil vi møde ham med Livets og Lysets Magt. Vi vil øse ud af Livsmodet, som det af Guds Naade hver Dag skænkes os. Trods den Modgang, Helvede truer os med. Kan vi ikke det, da maa for mig Murene gerne falde.

Carl P. Højbjerg.

VELSIGNEDE JUL

VELSIGNEDE Jul,
Ved Midvintertid,
Igennem Stormenes barske Brus
Du kalder sagte fra Hus til Hus
Med en Stemme inderlig varm og blid,
Ved Midvintertid,
Velsignede Jul!

Velsignede Jul!
Med dit hvide Lin
Du klæder den mørke, stivnede Jord
I skinnede Dragt til Højtiden stor,
Og Himlen strør Perler ad sølverne Snor
I Julestjernernes glitrende Skin
Paa dit hvide Lin,
Velsignede Jul!

Velsignede Jul!
Dine Klokkers Klang
Toner henover den larmende By,
Du lyser Fred med en bønlig Røst,
Du vækker Haab i hvert søgende Bryst,
Og Sjælen løftes fra Jord mod Sky;
Verden standser sin rastløse Gang
Ved din Klokkes Klang,
Velsignede Jul!

Velsignede Jul!
Dit smykkede Træ
Bringer Himlen ind i det fattigste Hus;
Store og smaa slutter Kreds i Fryd,
Far og Mor bliver Børn paany,
Og Tanken gaar langt over Land og Hav
Til de kære i Hjemmet, til dem i Grav,
Og ser dem i Kæde ved Kærternes Blus
Om dit smykkede Træ,
Velsignede Jul!

Claude Christey.

LISELUND

AVNET har en god Klang i danske Øren.

Det var en Søndag Aften sidst i Juli Maaned, at jeg saa' denne gamle Gaard for første Gang. Der skulde være Fest, eller rettere, der var Fest, alt var Liv baade ude og inde, lidt Travlhed hist og her, men ellers var det dog ikke det særprægede.

Det store Sommermøde skulde begynde. To Uger, som Deltagerne vist sent glemmer. Om det just passer sig at skrive om Sommermøde paa Liselund i et Julehefte som dette, kan jeg ikke afgøre, det faar staa for egen Regning, eller til Læsernes Afgørelse, men at have været med til dette Sommermøde staar for mig som saa stor en Oplevelse, at jeg foreløbig synes at have Mod til at skyde alle andre Hensyn til Side — og blot fortælle:

Hvad er da Liselund? Ja, det er en gammel Bondegaard! Det er ikke det ydre, der imponerer — og dog, maaske det ogsaa paa Grund af det ejendommelige. Bygningerne er gamle — meget gamle — med Undtagelse af den ny Foredragssal. Men Haven, hvor er den storslaet, rigtig baade gammel og hyggelig og velholdt, med skyggefulde Gange og store, stærke Græsplæner, og selvfølgelig Frugttræer og Buske af alle Slags, men dem nævner vi ikke, de har nemlig ingen Interesse for Mødedeltagerne.

Nej, det er ikke det ydre, det er Livet, der leves, det, der opleves, der har Betydning.

Man rejser med Toget til Slagelse, staar af der og spadserer et Par km. syd paa, og man er der, hos Naboen til Antvorskov Højskole — og til Ruinerne af det gamle Antvorskov Kloster, der siges at være de bedst bevarede Ruiner i Danmark. Det er en meget naturskøn Egn.

Som før sagt, det var Søndag Aften, og Aabningsmøde Kl. 8. Da Klokken slog, var Mødesalens mange Siddepladser allerede optaget. Paa Talerstolen staar Niels Dael, Forstanderen, ikke alene paa den gamle Gaard, men paa Skolen, det er nemlig en Skole, vi er havnet paa, en Menighedsskole, og den svarer vist fuldt ud til sit Navn.

Sjælen i dette er N. Dacl, — i Arrangementet, i det hele; det er denne Mand, der styrer og leder; men paa Talerstolen ser vi ham sjældn, dér stiller han andre op.

Men nu er han der; det er ham, der byder Velkommen til Arbejde og til Fest — et godt Ord har han at sige til Velkomst.

Der kommer vel Folk ogsaa til Liselund med bundne Tanker og bundne Sjæle; men meget af det bundne skal løses, skal frigøres, — for saadant kan ske, hver „Aand har Mund og Mæle“. Det var sikkert N. D.'s højeste Ønske, om noget i den Retning maatte ske med Mennesker under dette Møde. — Om der virkelig skete noget af den Slags, har man vel hverken Garanti eller Bevis for, men man har Lov til at antage.

Arbejdsplanen var meget nær ideel. Hvis man ønskede det, var der god Tid til en frisk Morgentur før Frokost, og samtidig Lejlighed til at se sig lidt om i den naturskønne og ejendommelige sjællandske Egn, man er hensat til. En Times Tid blev brugt til Sangøvelse hver Morgen under Th. Aagaards kyndige og dygtige Ledelse. Det var endda slet ikke saa helt faa ny Melodier, der i disse Morgentimer fandt Vej fra Nodebogens døde Blade til levende Menneskehjerter.

Efter Morgenandagt med Trosbekendelse og Salmesang, tog vi fat paa Dagens første egentlige Arbejdstime. Styrket og frisk tog man fat hver Morgen i denne Time. Den kunde ogsaa være anstrængende. De første Par Dage holdt Carl Koch Bibeltimer over Jakobs Brev; den øvrige Tid var Morten Larsens. Sidstnævnte aabnede op for os af Joh. 6 paa sin ejendommelige Maade, — tilførte det Liv, saa det for Alvor blev levende i Tilhørernes Hjerter. Under disse Timer blev man stadig styrket i denne Tanke: Her mødes Du med Mennesker, der har det samme Maal, nemlig, at naa dybere ind i Samlivet, i Livssamfundet med Gud.

I Eftermiddagstimerne hørte vi, foruden de to allerede nævnte Præster, Noe Nygaard, Martensen-Larsen, Rosenkjær fra Askov, Holger Begtrup, I. P. Bang, Helge Skovmand og flere; men at fortælle udførligt om hele Mødet, er der jo slet ikke Plads til her. Meningen med at føre det frem var ogsaa snarere den, at give én og anden Lyst til selv at overvære et lignende Møde paa Liselund; det, man møder der, kan i Grunden ikke fortælles, det skal opleves.

Mødet var stærkt grundtvigsk præget. I grundtvigske

Kredse var 1922 et Mindeaar. Carl Koch talte om Grundtvigs Salmer og bibelske Sange. Holger Begtrup fremdrog Minder fra Grundtvigs Liv i Anledning af 50 Aaret efter hans Død. I. P. Bang skildrede Grundtvig som Skjald. Af andre Emner, der blev behandlet, var der baade religiøse og sociale og videnskabelige. Der blev talt om Realisme og Idealisme, om Spiritisme og meget andet. Der blev sunget meget, talt meget og levet meget. Timerne derudenfor — paa Gaardspladsen, i Havens Gange og paa Græsplænerne — havde ogsaa sin Betydning. Foredragene, Emnerne, der var fremme, toges op igen, drøftedes — gruppevis eller Mand og Mand imellem. I disse Samtaler fandt man Vennerne.

Der staar 4 høje Flagstænger derude i Haven, hver paa sin Græsplæne; i Toppen af disse Master vajede det danske, norske, svenske og amerikanske Flag; Flaget skal op for hver Nation, der er repræsenteret her paa Mødet, sagde Forstanderen. Under disse Flag kunde man som Regel træffe dem hver i sit Rige, hvor de nu hørte hjemme, men alle saa var de gæstfri, og det var godt for det danske Folk, da deres Plet var lille i Forhold til Menneskemængde.

Om Aftenen efter Aftensmad gik det ud over den store Græsplæne, der hvor Dannebrog vajer; da samledes man til Sanglege — unge og gamle, alle Nationer — Brøderfolket smeltede sammen til ét. Dette Fællesskab har dybe Rødder — her gav det sig Udslag, men det rinder paa Grundlag af de Strømme, der bærer Menneskelivet, hvor det leves rigest og dybest til Guds Ære.

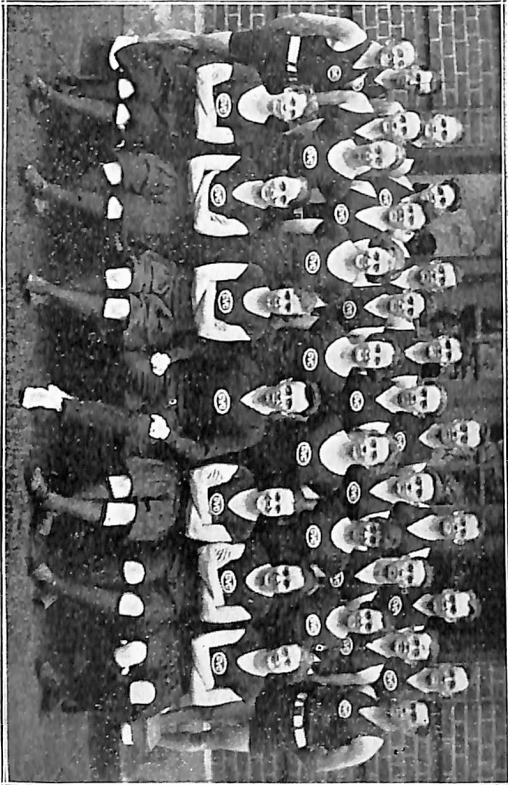
Fællesskabsfølelsen vokser alt som Dagene gaar. Det blev en stor Oplevelse for mig at være med der. Det var som at gaa til Konfirmationsforberedelse igen, hvor Menighedens bedste Ordførere stod paa Talerstolen.

En Danmarksrejse indbefatter et Liselundophold. Den danske Menighed har en stærk Fæstning dér.

Brayton, Ia., 6. December 1922.

Michael Mikkelsen.

G. V. C. GYMMASTER

AL BEGYNDELSE ER SVÆR

L Vækst, al Udvikling gaar gennem Begyndelsernes snevre Port. Det lille Barn maa for at udvikles tage den ene ny Opgave op efter den anden. I en gemytlig Pludren vænnes Tungen til at indtage stadig flere og flere nye Stillinger, og efterhaanden opstaar Talefærdigheden. Den fremkommer som Resultatet af en Mængde Tilløb, en Mængde Begyndelser. Og hvem har ikke interesseret fulgt et lille Barns begyndende Forsøg paa at gaa? Allerførst klamrende sig energisk til Moders Skørter, senere vaklende langs Vægge eller Stolerækker med et Udtryk rummende paa én Gang Frygt og Mod og forventningsfuld Optagethed. Det føler Risikoen ved at begynde paa det nye; men Selvudfoldelsesdriften faar det alligevel til at vove at spadsere ene fra Væggen og hen til Mør, der sidder et Stykke inde paa Gulvet og med udstrakte Arme og et lyst Smil ægger til Forsøget.

Ja, der kan være Farer forbundne med at begynde paa noget nyt. Men „Faren“ bestaar dog ofte mest deri, at man — efter at Begyndelsen er gjort — befinder sig i noget uvant, og det er meget lettere, behageligere, mageligere at have med det tilvante at gøre. Der skal i det nye tages Hensyn baade til Højre og Venstre. Arbejdet i Hjernen er bragt til at foregaa ad ukendte og ubanede Stier.

Ethvert Menneske er baade i fysisk og aandelig Henseende undergivet Vanernes Magt i langt højere Grad, end man sædvanligvis tænker paa. Fra man staar op om Morgenen og til man lægger sig i Seng om Aftenen udfører man en lang Kæde af vanemæssige Handlinger. Og da det som nævnt er lettest at udføre vanemæssige Handlinger, er det godt, at saa uhyre meget hurtigt kan blive Vane for én. Hvor spilder de Mennesker, der altid tænker paa, hvilke Folder Ansigtet nu skal lægges i og, hvordan Hænder eller Ben nu skal anbringes eller flyttes, ikke megen Kraft, som kunde have været anvendt bedre. Lad os endelig tage Hjælp af Vanerne, der hvor det gavner os bedst.

Men Vanerne kan ogsaa komme til at staa som dem, der

tæmmer al Nybegyndelse og dermed al Vækst og Udvikling. Dette gælder i det smaa som i det store, i det daglige som i Historien.

Enhver Banebryder, enhver Reformator, enhver Talsmand for nye Ideers Virkeliggørelse har maattet sprænge gamle Vaners Baand. De har maattet staa ene, ja, de har maattet finde sig i at blive angrebet voldsomt af dem, der færdes paa de gamle Vaners slagne Landeveje. De, der var der, befandt sig saa vel ofte midt i Hulhed og Uredelighed. Og de havde jo — mente de — selveste Historien med sig. Ja, i Sandhed!

De var paa *Forhistoriens* Side, havde dens nu forældede Former til Sovepude. De laa saa blødt, sov saa godt, drømte saa rart om det, der *var* sket. Og saa kom disse Reformatorer og skreg forstyrrende op i Natten! Og slog paa Tingene, saa man hørte, de var hule. Eller pirrede ved noget saa generende som Samvittighederne.

Tænk f. Eks. paa, hvor uforskammet en Mand som Morten Luther var. Kom han ikke der og hævdede, at hele den kompakte Majoritet havde Uret, naar den levede og døde i den Tro, at man ved at købe Afladsbreve, altsaa for Penge, kunde sikre sig Saligheden? Jo, han gjorde — heldigvis. Han havde Mod til at bryde den Skal af forældede Vaner, som den katolske Kirke havde bygget op gennem mange Slægtled. Han var Nybegynder, og med Angst og Bæven vandrede han bort fra den Støttevæg, som hele det store Kirkeapparat var. Det er ingen Tilfældighed, at to Bøger om ham bærer Titlerne „Angst“ og „Mod“. Han kendte til begge Dele.

Ingen, der i Sandhed prøver at gaa de Veje, Samvittigheden bryder, slipper uden om Begyndelsernes Angst. Måen de undgaar heller ikke en Gang — før eller siden — at vinde frem til Modets Stade.

Den danske Reformator Grundtvig maatte til Sindssygdommens Rand mere end én Gang af samme Grund. Han vilde gaa Samvittighedens Veje, Guds Veje. Angsten i ham selv. Ensomhedens Svimmelhed, Haanraabene fra de andre, fra de mange, undgik ham ikke.

De Mænd, der ude i de forskellige Grene af det praktiske Liv paa selvstændig Vis havde lært af Grundtvig, maatte ogsaa opleve noget af det, der faar mindre sandhedskærlige og mindre modige Naturer til at vige tilbage.

Hvad maatte Kold ikke høre af Kommissioner, Præster, Provster og Bisper, før han fik Lov til at levendegøre Undervisningsstoffet for Eleverne gennem mundtlig Fortælling. Mængden vilde helst blive ved med den livdræbende gamle Ramsemetode. Der skulde koldsk Begyndermod til for at faa Udviklingen ledet et Skridt fremad fra Fortid mod Fremtid, fra Død ind i Liv.

Og tænk paa Vilhelm Birkedal, Ryslingepræsten, der blev Aarsag til, at den danske Valgmenighedslov skabtes, den Lov, der har gavnet og stadig gavner ægte Menighedslivs Vækst i Danmark saa uhyre meget. Ogsaa han maatte staa ene først; frygte først, kæmpe først; men ved Hjælp af sin gode Samvittighed fik han Mod og Styrke til at prædike i en Lade, da den danske Folkekirke havde forbudt ham, Præsten af Guds Naade, Adgang til en Kirke.

Men hvad vedkommer alt det om disse Fortidens store Banebrydere os Smaafolk i Aandens Riger?

Det vedkommer os uhyre meget. Selve Livet er stadig Udvikling. Uden Udvikling intet Liv. Men som jeg begyndte med at sige, gaar al Udvikling gennem Begyndelsernes snevre Port. Skal Livet fortsættes, maa der ogsaa i Dag stadig begyndes. End ikke Grundtvig skal leves om, men fortsættes. Bjørnson udtalte denne Tanke ved Grundtvigs Begravelse. Tanken var ægte grundtvigsk.

Vil vi altsaa være med til at bevare Livet friskt, være med til at fremme Udviklingen, maa vi lægge Øret til, hvad der rører sig i vor Tid. Og mærker vi da: Her handles der til Livets Fremme, her tænkes der paa Fremtiden, her kæmpes der for at komme bort fra Fortidens Følgreb og bort fra Hjulheden og Uredeligheden, da maa vi med i Kampen. Vælger vi det lettere for det rigtigere, kan vi komme til at staa blandt dem, der fra Vanens overbetraadte Stier hindrer Livet i dets Vækst. Men den i Sandhed unge vil ikke være med der. Han støtter modigt dem, der vil bryde gamle Vaners Slendrian. Vel er Begyndelse svær, for Alvor svær, hvor det virkelig gælder noget; men godt begyndt er halvt fuldendt, og Belønningen er saa straalende stor. Den er en god Samvittighed. Og den kan blive Oplevelse af at se lidt af det Fremtidens Land, der „danner sig Landskab i Skylag og Glød over vor Nød“, at se Glimt

af Landet med de „salige Syner af hvad, som skal gro op af vor Tro i Fremtidens Land.“

*Johannes Terkelsen,
„Grand View College“.*

TIL „DANELAG’S VENNER

ET er i Egenskab af Formand, jeg skriver dette. Et Opraab kan vi gerne kalde det. Der har ofte været skrevet om Betydningen af dette, at staa sammen i Flok — og løfte. Vi er nu en slet ikke saa lille Flok, der i Aarenes Løb har været Elever paa G. V. C. Det var os, der skulde holde sammen. Og Bindeleddet skulde være Danelag. Baandet: Skolen og det, vi tog med os fra Skolen. Underligt nok, saa meget vi tager med os derfra, den bliver ved at være lige rig og lige stærk. Men det er vel fordi, det blev givet til os — man bliver rig ved at give.

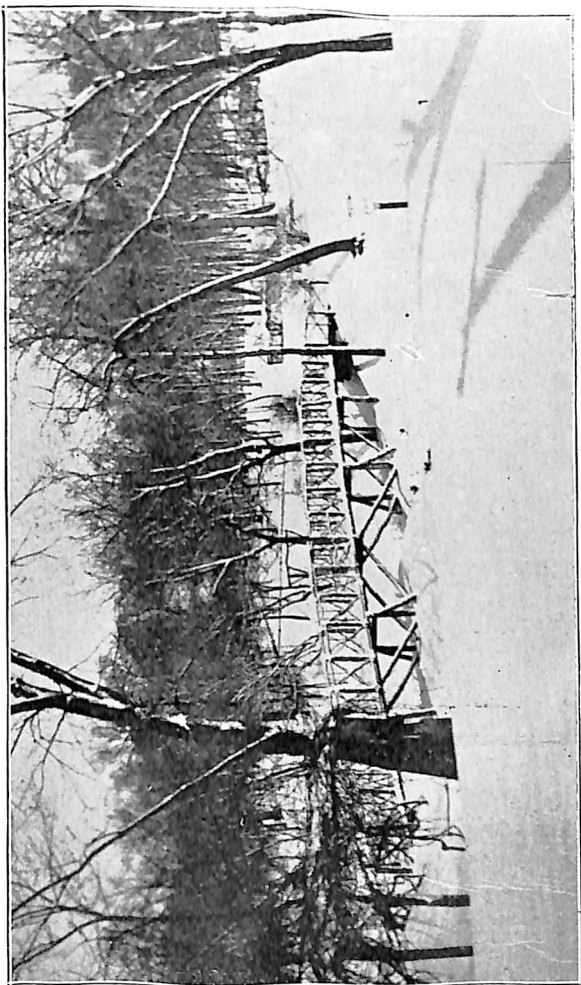
Danelags Styrelse — egentlig kun mig — har ligget paa den lade Side det sidste Aarstid. Vi fik ikke Juleheftet sendt ud som Skik og Brug har været de sidste Aar — nu kommer der en lille beskeden Julehilsen — for at rette lidt paa det forsømte, aah, ja — men dog mest for at sige „Glædelig Jul“ og for at bringe en direkte Hilsen fra Skolen — fra Venner til Venner.

Danelag har lidt af en frygtelig Sygdom det sidste Par Aar — der var saa galt Dødstegn — Lægen havde næsten opgivet alt Haab — men nu trøster han os igen — og jeg selv tror, det er svært i Bedring; det gaar fremad. Vort Haab er, at om et Aar maa alle Spor af den gamle Sygdom være slettet. Frisk og sund som før skal Danelag da igen være til Gavn og Glæde for sine Venner.

Glædelig Jul og godt Nytaar!

Danelags Formand.

UNION PARK, DES MOINES, IOWA

G. V. C. 1921—22

AAR man færdes ad Landevejene i Europa, lægger man Mærke til, at ikke alle Kilometersten eller Milepæle er lige store. Grunden dertil er ikke den, at Afstanden mellem Stenene ikke er den samme. Ej heller af Stedet, i hvor den større Sten staar, gør sig særlig bemærket, hvad Historie, Natur- ejendommelighed, Betydning osv. angaar, men for hvert bestemt Antal mindre Sten rejses der en større, f. Eks. ved Tallet 10, 20, 25 og 50. En saadan særlig stor Milesten i Skolens Historie skredes forbi med Holdet 1921—22, nemlig Femogtyvetallet for Skolens Begyndelse.

At samle Helhedsindtrykket af et Skoleaar i et enkelt Ord, en enkelt Sætning eller enkel Paragraf vil være haabløst for ikke at sige umuligt. Dertil er Livsbilledet altfor levende, altfor vekslende og ejendommeligt rigt. Det eneste skulde da være, om man med nogen Ret kunde bruge Normanden, Austlids, Skildring af Kolds Elevflok:

„Dei livde i eit eige verlag, desse folk — lat meg kalde det vaaren. Dei var so glade og hugheile (sjælesunde), at det spraka (sprudlede) af deim.“

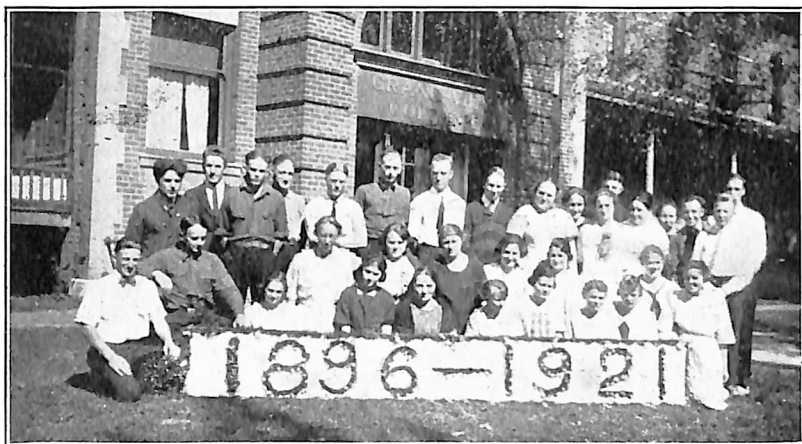
Det har sin Fare at bruge en anden Mands Ord, præget som de er af den første Højskoletids urfriske og vaarfylde Grødetid. Det nulevende dansk-amerikanske Folk er fjernt fra Kold og hans Skole for Ungdommen, hvad Tid og Sted angaar. Dog — Aanden er hverken tid- eller stedbunden. Mangler end den første, stærke, vaarbrydende Ildhu — Begejstringens rullende Føn — saa er dog noget af Sommerens Lys og Varme bevaret. Endnu tør det siges: Grand View College stræber at staa i *Livets Tjeneste*. Og over for de mange, der i Aarets Løb aflægger Skolen Besøg, kan Elevflokken trøstig med i hvert Fald nogen Ret forestilles med de Ord, som Kold brugte, da Svenskeren Dr. Aalund besøgte ham: „Saadan ser Ansigterne ud her!“ Aanden skal nok trykke sit Adelsmærke, hvor den holder Indtog i Menneskehjerterne.

— De daglige Foredrag har atter i Aar været Kilde til stadig Opmuntring og Oplevelse. Forstander Højbjerg fortsatte sin

Foredragsrække om Grundtvig, talte om Dante i mange Uger og holdt flere Foredrag over Mme. Cyrie og Atomverdenen. Foredrag saa betydelige og ypperlige, at der ikke her skal prøves paa at give en fyldestgørende Karakteristik af dem. De var Lynglimt paa Lynglimt fra Aandens dagklare Himmel og dog baaret af den jævne, enfoldige Tro og Undren over Livets Gaade:

„Jeg undres, hvordan til hvert bøjet Straa
Velsignelsernes Kilder nedrinde,
saa Livskraften underlig rejses maa,
som gemmer sig dybt derinde.

Jeg undres stort, at mit lille Straa,
saa ringe og svagt og bøjet,
kan Dryp af Kærlighedsduggen faa
og Lys ifra Soleøjjet.“

Valdemar S. Jensen Emne var som Aaret forud fra G. T., som nu kun han paa sin ejendommelige Maade kan fortælle. Ogsaa Karl Niensens Foredrag om Kr. Kold og de livlige Spørgetimer vil huskes længe af mange.

Af fremmede Besøg mindes vi især gammel O. L. Kirkeberg. De fleste havde aldrig set ham før. En hvidskægget, nordisk Kæmpeskikelse stod han der. Han fortalte om „Manden efter Guds Hjerte“ med sin mandige Røst og paa sit kønne, norske Maal“ og maaske Aftenen inde i Højbjergs Stue, hvor Kirkeberg jævnt og ligetil fortalte og sang, endda var den al-

lerbedste. Smaa Børn kom hjem derfra og var ovenud fuld af, hvad de havde hørt.“*)

Endnu en stor Begivenhed i Skoleaaret foruden Jubilæet var Afsløringen af Pastor Kr. Østergaards Billede til Studenterfesten; en stemningsfuld Aften, hvor der blev talt af Pastor Højbjerg, V. S. Jensen og Plambeck, Lake Benton, om *Manden og Sangeren*, som han har *levet og øvet Daad* i det danske Udvandrerfolks Midte. Flere af hans Digte blev læst op. Mange af hans dejlige Sange blev sunget af den store Forsamling. Til Sorg for Elevflokken havde Pastor Østergaard ikke efterkommet Opfordringen om at aflægge den danske Kirkeskole Besøg i Dagens Anledning. Nu hænger Billedet af ham og Adam Dan foran i Festsalen hver paa sin Side, og ofte dvæler Øjnene ved de to Sangeres Ansigter, til hvem unge som ældre af vort Folk staar i ubetalelig Gæld.

— Skulde Linjerne ellers trækkes, for hvad der kommer ind under „activities of the students“, og hvert Foretagende lige fra „Unge Kræfter“, Echo, Glee Club, Minerva o. s. v. til „basket ball“ og Gymnastik ske sin fulde Ret, kunde man fristes til at gøre denne Artikel til en hel Bog. Dette var dog ikke Meningen.

Nogle faa af Vinterens Mærkepæle skal berøres.

Studenterfesten var vellykket som sædvanlig. De mange tilrejsende Gæster mere end fyldte Skolen og Nabolaget til sidste Plads. Hostrups „Tordenevejret“ opførtes, og det gik Slag i Slag med Gymnastik, Underholdning, Festmiddag, Taler og Sange.

Fem og tredive af Skolens Sangfugle deltog i det tusindstemmige Kor, der sang til Red Cross Pageant i Coliseum. En Uge, der vil huskes længe.

Der var mere end et almindeligt godt Hold til Basket Ball baade blandt Karle og Piger. Mange var de Sejre, som „the fast and snappy Danes“ vandt baade paa eget Gulv, i Byen og paa Skoler udenfor Des Moines betydeligt større end vor egen.

Aaret var det første, hvor der for Alvor dreves „primitiv“ Gymnastik. Nok havde man faaet en lille Forsmag af denne om Foraaret, da Tarnow lige kom fra Danmark; men det var dog først ved Skoleaarets Begyndelse, at Grundgymnastikken indførtes paa Timeplanen saa vel som paa Kursusafdelingen. Om

*) Efter „Echo“.

den vakte Opsigt? Der var det ene Besøg efter det andet af interesserede Lærerinder, Lærere, Professorer og Læger fra Skoler omkring i Byen. Højdepunktet naaedes i Opvisningen for „Middle West Society of Physical Education“ paa East Des Moines Highschool den 29. Marts med tre Gymnastikhold paa ialt 100 Gymnaster.

Endnu en Fremvisning maa nævnes, nemlig den paa Iowa State Teachers College, Cedar Falls. Der var Spændstighed i ranke Lemmer, og Sol og Sang i unge Sind, som Øvelserne skred frem. Til sidst udførtes nogle Folkedanse, og der faldt en Bemærkning, som lige maa nævnes: „Nej, aldrig har vi dog set unge Karle og Piger danse saa kønt!“

— — —

Der var meget andet, der burde fortælles om, f. Eks. Minerva og Glee Club. Skulde én eller anden af Eleverne fra sidste Aar have skrevet om Skoleaaret som Helhed, vilde der muligvis være bleven slaaet baade delvis forskellige og bedre Strenge, andre Indtryk føjet til, andre Oplevelser faaet Forrangen. Vi vil dog det samme for den Skole, vi har faaet kær. Er end Bogstaven fattig i Modsætning til Livets evigt unge, stærke varme Pulsslæg, saa er den dog Redskab og Tjener, hvorved Skoleaarets Oplevelser og Indtryk kan opfriskes paany.

Tak for Skoleaaret 1921—22! En ny Flok er føjet til de to—tre Tusinde, der i Aarenes Løb har haft Hjem paa Skolen og rejst bort med Oplevelser og Minder, der præger dem Livet igennem, hjælper dem til et stadigt Excelsior og til at leve et rigere og stærkere Menneskeliv.

Glædelig Jul og godt Nytaar til jer alle!

M. L.—M.

Den ny Styrelse valgt November 1922

Formand: Michael Mikkelsen, Brayton, Iowa.

Næstformand og Sekretær: Holger Jørgensen, G. V. C.

Kasserer: Anker Hansen, G. V. C.

4. Medlem: Elise Hermansen, G. V. C.

5. Medlem: Mrs. Holger Kock, Denmark, Kansas.

